UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXC.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

mitur, quibus omnibus ſimul coniunctis ſolutio plenè, & legitimè probatur. Quare ex his omnibus concludo pronunciandum eſſe ad fauorem dicti magiſtri Ioannis Baptiſtæ. Laus Deo.

S V M M AE.

4 *Lex generalis cum derogatione conſuetudinis contrariæ non comprehendit conſuetudinem particularem certi loci, uel certarum perſonarum fundatam in ratione diuerſa à ratione legis, niſi de ea mentio ſpecialis facta fuerit.*
2 *Tranſgreſſores legis ex contrario uſu à pœna excuſantur.*
3 *Notorium facti interpollati quod dicatur.*
4 *Notorium veriſimiliter ad omnium, & præſertim quorum intereſt, notitiam perueniſſe præſumitur.*
5 *Conſuetudo, quam ſuperior ſciuit, & tollerauit, legis tranſgreſſores excuſat.*
6 *Conſuetudo probabilem dubitationem, & credulitatem inducit.*
7 *A dolo, & pœna quælibet cauſa etiam iniuſta, & omnis credulitas etiam ſupina, & temeraria excuſat.*
8 *Conſuetudo, & obſeruantia etiam iniuſta, & rationabilis à pęna legis excuſat.*
Et an in vtroq; foro nu. 10. 12. & 14.
9 *Contractum aliàs illicitum, & reprobatum, ſed in loco conſuetũ faciens à pęna, & ſuſpitione fraudis excuſatur.*
11 *Conſuetudinis derogatio facta in lege non ſolum ad præteritam, & præſentem, ſed etiam ad futuram extenditur.*
13 *Conſuetudo inducta ſimilis illi, quæ fuit prius ſublata, ſeruari debet, & poteſt.*

EPITOME.

A Poena legis propter conſuetudinem, & obſeruantiam contrariam quē excuſari, hic probatur.

CONSILIVM CXC.

MVlta quidem & rectè ad domini Bindi Salinarũ conductoris excuſationem ab Eccellentiſſimo do. Conſultore conſiderata fuerunt, quæ & ſi per ſe ad illius abſolutionem ſufficiant, tamen de ſimplici ſubſcriptione requiſitus, ne illotis, vt ita dicam, pedibus ad rẽ hanc acceſſiſſe videar, aliqua breuiter, vt latior eximio dño iudicare debenti via aperiatur, ad fauorem præfati domini Bindi adiungere decreui. Et ſtante conſuetudine mihi in facto præſuppoſita, ꝙ iãdiu ante bullam apoſtolicam, & poſt ſucceſſiuè ſemper dohanerij, ſeu conductores Salinarię ſal incolis etiã regni Neapolitani, ac ſubditis eccleſiæ pro uſu ſuorum animalium in regno de gentium aliter, quam in dicta bulla apoſtolica contineatur, vendere ſoliti fuerint, concludendum de iure eſſe uidetur, præfatũ do. Bindum ab incurſu pęnarum in bulla contentarum excuſandũ, & abſoluendum fore. Et in primis,
1 quia † licet ex bulla lex generalis cum derogatione conſuetudinis contrariæ omnibus ſit impoſita, tamen ab hac generalitate debet dici excepta conſuetudo particularis certi loci, vel certæ ſpeciei perſonarum fundata in aliqua alia ratione diuerſa à ratione legis, niſi de illa conſuetudine mentio ſpecialis facta fuerit, vt habetur in c. 1. de conſti. iuncto c. 1. cũ ibi not. eo. tit. in 6. & in c. cũ oẽs, ibiq; ſcriben. extra eo. At in caſu occurrenti rõ legis, de qua in bulla, eſt eccleſiæ vtilitas, & augumentum reddituum eccleſiæ, ut in bulla habetur, & conſuetudo, de qua ſupra, huic rationi non aduerſatur, ſed potius correſpondet, ut pręſupponitur, & optimè demonſtrauit alius dom. Conſultor, ergo &c. ¶ Secundo lex, de qua in bulla, quo ad hoc caput uendendi ſal dictis incolis regni, & ſubditis eccleſiæ pro uſu ſuorum animaliũ, nunquam fuit recepta, immò ſemper contrarium
2 fuit vſitatum, & ante, & poſt bullam, ergo † tranſgreſſores nullam pœnam dicuntur incurriſſe, cũ ex
ꝯrio vſu ſatis ſint excuſati, vt in c. in iſtis, ibiq; D
Cardi. Alex. & alij 4. diſtinct. c. 1. vbi Abb. & M
extra de tregua, & pace, Card. in conſi. 132. &
in rub. de conſuetud. in fi. uer. ¶ Tertio dohan
lineriæ pro tẽpore palàm, & manifeſtè ſal, ut
3 perſonis prædictis uendiderunt adeò, † ꝙ hoc p
rat dici notoriũ facti interpollati, quia oculis
exhibebatur, & offerebatur ad not. per glo. in c
nifeſta 2. q. 1. & in c. veſtra extra de cohabit. c
4 mul. cum ſimilibus, † quod notorium ueriſim
præſumitur ad omnium, & præſertim quorum
reſt, notitiam perueniſſe Bal. in l. cum fratrem
Syll. & in rub. C. de probat. & Inno. in c. ſicut
hab. cler. & mulie. Ergo hoc ad aures agentii
ræ apoſtolicæ, & ipſius Papæ tunc & pro temp
5 ſetur perueniſſe: Quo fit, † vt huiuſmodi con
do, quam Papa ſciuit, & tollerauit, etiam ſi le
bullæ contraria fuerit, tamen legis tranſgreſſ
cuſauerit, vt habetur per gl. in c. gratia de reſ
6. & in c. fruſtra 8. diſtinct. & in terminis per
6 d. conſi. 132. Præterea negari non poteſt, † q
iuſmodi conſuetudo induxerit, & præbuerit p
bilem dubitationẽ, & excuſationem ſic cre
eſt tex. ibiq; Inn. in c. cum cauſam de ele
gl. in c. vnico de poſtula. præla. in 6. in uer
ter: Conductores ergo, qui ſal ſecundum h
ſuetudinem vendiderunt, ſunt à pœna ex
7 quia † quælibet cauſa ẽt iniuſta à dolo, ac ẽt p
excuſat, l. igitur, §. põt, ff. de liber. cau. gl. in l
ff. de abig. & in l. plagij criminis, C. ad l. fla. de p
Item omnis credulitas ẽt ſupina, & temera
na legis excuſat Ang. in l. 1. ad fi. princi. ff. de
quem fac. er. & idẽ in d. l. plagij, & in l. prætor
actio. ff. vi bon. rap. & l. 3. §. ſi quis ignorans, ff
8 ¶ Quarto † conſuetudo ẽt iniuſta, & irration
quæ aliàs eſt in ſe nulla, ut in c. fi. de conſuet.
fruſtra cũ glo. 8. diſt. excuſat à pœna legis, ut
luit Petr. de Anch. in conſi. 285. inc. Iure ſtric
ciſ. de Crema in ſuo ſing. 150. ſtante conſuetu
optimus tex. in c. pen. de tẽp. ord. & ibi hr, &
notabilis prima in ordine in fi. ibiq; Anch. in c
uenerabilis de conſuet. & ibi Abba. per glo. in c
nique 4. diſtinct. Roma. in conſi. 466. Videtur p
fronte &c. & Alex. in d. l. de quibus, ff. de legi. in
ſtil. & in conſi. 107. Pro inueſtigatione uolu.
col. ubi multa ad propoſitũ refert, & inter alia
quod nobis multum prodeſſe videtur, ꝙ ex qu
ter alios habentes talia capitula fuit ſeruatum
uabatur tempore nouæ conceſſionis illud,
erat à iure reprobatum, ergo & ſecundum ill
ſeruantiã, & conſuetudinẽ debent intelligi no
pitula, & tãto magis hoc eſt dicendũ in caſu n
in quo dominus Bindus Salinariam conduxit
tis capitulis, in quibus habita fuit relatio ad q
alia priora capitula, quorum tẽpore hic mod
dendi ſal incolis regni, ut ſupra, ſeruabatur. E
do. Bindus quamuis fortè non poſſet licitè ſe
talem obſeruantiam ſal ſic vendere, tamen ta
ſeruantia, quæ ex tenore bullæ eſt effecta iniu
ipſi prodeſſe, ut illius prætextu ſit à pœna ex
dus, & abſoluendus per ea, quæ voluit Alex. in
in ult. col. uerſi. præterea ut dixi cum ſeq. uerſ
9 uſq; ad finem, † quibus addo, ꝙ ille, qui facit
aliàs illicitum, & reprobatum à iure, conſuet
men in loco, ratione frequentiæ, & uſus à pœ
ſuſpitione fraudis excuſatur, ut in l. ſi quis fug
§. apud labeonem per illũ tex. ff. de ædil. edic.
l. palã, §. non ſolũ, ff. de ritu nuptia. & in l. pr
etiam, ibiq; Ang. Alex. & alij, ff. de eden. Bald

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

in C.de uſu.quas quottas ad hoc allegat Alex.ī apo ſtil.ad Bar.in d.§.apud labeonē:

10 &† ideò quãuis conſuetudo, & obſeruãtia in caſu occurrenti fuerit iniuſta, & cõtra prohibitionē bullæ, tamen debet ipſum dominũ Bindum ab incurſu pœnæ, & cenſuræ, vel ſaltem à pęna temporali, & pecuniaria excuſare, ut dicit gl. ī c.ſanè,in ver.antiqua cõſuetudo, de temp. ord.& habetur etiam per gl.in d.c.denique, cum ibi no. Nec prædictis obſtat, ꝗ ī bulla fuerit expreſsè derogatum conſuetudini contrariæ, ergo illa non debet excuſare,tũ ꝗa do.Bindus ſciuit, uel ſcire debuit talem cõſuetudinē eſſe irrationabilē, & reprobatã à bulla,cuius notitiã habuit,arg.no.per gl.in l.iniuria uũ.in fi.ff.de iniur.

11 tũ quia† derogatio cõſuetudinis, quæ fit in literis,ſeu in lege, nõ ſolũ extēditur ad cõſuetudinē præteritã, & præſentem, ſed ēt ad futurã, ut per Bar.poſt Dyn.in l.ſi mihi,§.fi.ff.de leg.1.Card. in cle.ſtatutũ,verſ quęrit ēt in 3.oppoſi.de electio.& in cle.1.§.1.in 6.q.de exceſſ.præla.ꝗa primo rñdetur, q̃ tẽpore quo cõiter cõſuetudo, & obſeruãtia huiuſmodi obſeruabatur, & ꝑmiſſa cēſebatur, quãuis fortè in foro cõſciētiæ nõ excuſaret, tñ ſaltem in foro cõtentioſo quoad pęnã temporalē excuſare debet per prædicta,& expreſsè ꝑ do.Card.in d.c.deniq;,in ult.col. Secundo reſpõdeo, ꝗ licet cõſuetudo,cui fuit derogatum,cenſeatur eſſe ſublata quo ad tempus futurũ, tamen hoc debet intelligi reſpectu primæ conſuetudinis,ſcilicet ſi prima cõſuetudo fuerit extincta,& ſublata,deinde aliis ſimilis iterum fuerit inducta, illa ſeruari poterit,vt voluit gl.in cle.ſtatutum,in uer.conſuetudine,de electio.quam multum cõmēdat Abb. in 2.col.pen.in uerſi.ſecundo membro,extra de ꝓbat.

12 Vel & melius dicēdum eſt, † ꝗ licet per derogationem conſuetudinis dicatur derogatum conſuetudini etiam futuræ, & quoad tempus futurũ quoad effectũ,vt illa vim legis habere non poſſit,nec ēt,ad effectũ, ut ad deciſionem cauſarum directè allegari poſſit,iuxta l.de quibus,ff.de legibus,& ea,quæ in d.c.ca.extra de cõſuet. & in d.c.fruſtra habētur, tamen quoad finē excuſandi aliquē à pęna tēporali,& pecuniaria,quam ex trãſgreſſione legis incurriſſe diceretur,talis conſuetudo,quæ ex derogatione facta iniuſta,& irrationabilis fuit effecta, dũmodo ea nõ eſſet contra ius diuinũ,erit attēdēda, & quoad hoc uires habebit per prædicta,quæ aliter nõ refero:Et ex his cõcludo do.Bindum eſſe abſoluendum. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Clauſula in fine poſita, & maximè talis, quæ ſe expreſsè ad omnia præcedentia referat, debet referri ad omnia tàm proxima, quàm remota, & in principio poſita, & per illam omnia præcedentia reſtringuntur, & declarantur.*

2 *Verba præteriti temporis important ipſo iure adeò, quòd ſententia non requiratur.*

3 *Propter delictum ſi quis priuatur bonis fiſco acquirendis, an ipſo iure priuetur, & bona fiſco abſque ſententia, & alio facto acquirantur, & num. 5.*

4 *Dicta in lege relata cenſentur expreſſa in lege referente.*

6 *Dominia rerum fiſco abſque traditione aliqua acquiruntur, quod in alijs regulariter ſecus eſt.*

7 *Pœna ipſo iure à lege impoſita an intelligatur ſequuta iudicis declaratione, & num. 9.*

8 *Statutũ ꝑ delictũ publicãs, & cõfiſcãs bona ipſo iure, poſtea diſponēs, quòd exequutio cõfiſcationis fiat ſine aliquibus cõdēnationibus, de quibus condēnationibus, & ſentētijs intelligatur.*

10 *Legatario etiam ignoranti acquiritur dominium rei legatæ abſque aliqua declaratione.*

11 *Idem in fideicommiſſario de rebus fideicommiſſi per hæredem grauatum alienatis, eueniente fideicommiſſi conditione.*

12 *Statutum tollitur per actum contrarium factum ab ijs, qui illud condere, & tollere poſſunt.*

13 *Proclama reſtringens ſtatutum dicitur ſtatutum.*

14 *Legem per epiſtolam condere, uel corrigere quis poſſit.*

15 *Reſtitutio ad bona fiſco ipſo iure acquiſita debet expreſsè, & ſpecialiter fieri.*

16 *Reſtitutio generalis ad bona iam alteri acquiſita non extenditur, niſi expreſsè ad illa etiam facta fuerit.*

EPITOME.

Poena publicationis bonorum ipſo iure à ſtatuto in certo caſu cõtrafacienti impoſita ꝗ abſque aliqua ſententia etiam declaratoria intelligatur impoſita, & bona publicata, hic oſtenditur.

CONSILIVM CXCI.

Viſis ſcripturis mihi exhibitis, videlicet ſtatuto de vēditione, &c. proclamate facto uigore literarum Illuſtriſs. do. nec non reſcripto do. Paridi conceſſo, concludo ipſum do. Paridem incurriſſe pœnam dicti ſtatuti, & fuiſſe ipſo iure priuatum bonis poſitis in territorio, atque diſtrictu dicti Illuſtriſs. do. eaque fiſco, ſeu Cameræ illius fuiſſe ipſo iure abſque alia declaratione acquiſita:Et pro clariori intelligentia conſidero dictum ſtatutum ſub rub. de uenditione &c. continere tria capita, primum eſt quando ſubditus dicti Illuſtriſs. do. bona poſita ſub iuriſdictione illius, poſtquam factum fuit ſtatutum, uenderet, ſeu alienaret forenſi,& non ſubdito,& de hoc ſtatutum loquitur in prin.uſque ad §.& ſi aliquæ perſonæ, puniendo contrafacientes, & bona ipſo iure publicando, & hic non eſt caſus noſter ſimpliciter, niſi probaretur, ipſum do. Paridem, uel eius prædeceſſorē poſt ſtatutum factũ emiſſe, uel aliter acquiſiuiſſe à ſubdito. Secundum caput, quod incipit à dicto §.uſque ad §. & prędicta omnia, eſt, quando aliquis forenſis, & nõ ſubditus ante illud ſtatutum, & ante quam illud fuiſſet conditum, aliquo modo acquiſiuiſſet aliqua bona immobilia poſita in territorio, & ſub iuriſdictione dicti Illuſtriſs. do. aliter, quam per ſucceſſionem ab inteſtato, puta per emptionē, donationem, ſucceſſionē ex teſtamento, uel alium titulum, & hic etiam nõ eſt caſus noſter. Tertiũ caput eſt, quod inci-

1 pit à §.& prædicta omnia, † ſe referendo tàm ad primum, q̃ ad ſecundum caput, vt colligitur ex illis verbis generalibus, & uniuerſalibus, & prædicta omnia iuxta l.iulianus, ī prin. & l.textoribus, ff.de leg.3.nã clauſula in fine poſita, & maximè quando eſt talis, quæ ſe expreſsè referat ad omnia præcedentia, debet referri ad omnia tàm proxima, q̃ remota, & in principio poſita, & per illam omnia præcedentia reſtringuntur, & declarantur, l.talis ſcriptura, ibiq; Bar.ff. de leg.1.l.fi.& ibi Bar.ff.de rebus dub. & in l.1. C.de lib.præter.& in l.& ſi pepercerit, §.filius, ff.de libe.& poſthu.& per Abb.in c.ſecundo requiris, & c.inquiſitioni, de appell.& in c.cum dilecti circa fi. extra de donat. & hoc tertium caput ſtatuti diſponit, ꝗ ſi forenſis, & non ſubditus iuriſdictioni Illuſtriſs.do.ante ſtatutum factum, uel poſt acquiſiuerit aliqua bona immobilia, uel alia in dicto territorio ex titulo ſucceſſionis ab inteſtato, teneatur infra duos annos fieri diſtrictualis, aut infra biennium uendere dicta bona alicui ciui, uel diſtrictuali, alioquin ipſe in pœna ſupraſcriptas cadat, & bona ſint publicata, ut ſupra, & ſecundum ea, quæ mihi uerbo relata fuerunt, hunc eſſe caſum noſtrum exiſtimo, uidelicet do.Paridem per ſucceſſionem ab inteſtato acquiſiuiſſe bona poſita in territorio dicti Illuſtriſs.do.tanquam forenſem, & non diſtrictualem, & infra biennium à die acquiſitionis non factum fuiſſe diſtrictualem, nec bona illa alienaſſe, q̃ut uigore dicti ſtatuti tenebatur,